

ספרי' – אוצר החסידים – ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
עשרים ושלושה

היכל
ששי

מאמר ויטע אשׁל בבאר שבע – תרמ"ב

מ א ת

כ"ק אדמו"ר

אור עולם נזר ישראל ותפארת כקש"ת

מוהר"ר שמואל

זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע מליובאוויטש

הנחת בנו

כבוד קדושת

אדמו"ר שלום דובער

זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע מליובאוויטש

יוצא לאור בפעם הראשונה מכת"ק

על ידי מערכת
„אוצר החסידים”

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ושש לבריאה

MAAMAR
VAYITA EISHEL — 5642

Copyright © 2025
by

Kehot Publication Society

770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213
(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718
editor@kehot.com

Orders Department:

291 Kingston Avenue / Brooklyn, New York 11213
(718) 778-0226 / FAX (718) 778-4148
www.kehot.com

All rights reserved.

The Kehot logo is a trademark of Merkos L'Inyonei Chinuch®.

Printed in the United States of America

נסדר בדפוס "עמפייטר פרעסס" ע"י

הרה"ת הרה"ח ר' מרדכי ליב ע"ה בן הרה"ח הרה"ת ר' חיים דובער ע"ה ויוסף יצחק בן ברכה שיחי'

EMPIRE PRESS, 550 EMPIRE BLVD. • BROOKLYN, N.Y. 11225 • (718) 756-1473

פתח דבר

לקראת ש"פ וירא הבעל"ט, הננו מוציאים לאור בזה מאמר ד"ה ויטע אשל שנאמר
ע"י כ"ק אדמו"ר מהר"ש בש"פ וירא תרמ"ב, הנחת בנו כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע.

המאמר כפי שנכתב ע"י אדמו"ר מהר"ש נדפס בספר תורת שמואל – תרמ"ב (ע'
כב ואילך), וכאן באה הנחה בגוכי"ק אדמו"ר מהורש"ב.

המאמר נערך ע"י הרה"ת ר' חיים אלימלך שי' וילהלם.

מערכת „אוצר החסידים"

ט"ו מרחשון, ה'תשפ"ו
ברוקלין, נ.י.

ויטע' אשל בבאר שבע ויקרא שם בשם ה' אל עולם.² הנה באר קאי על כנס"י,³ וכמ"ש מעין גנים באר מים חיים,⁴ הרי כנס"י נק' באר מ"ח, דכמו שהבאר נובע תמיד מתתא לעילא כמו"כ על כנס"י כתי' אליך ה' נפשי אשא,⁵ בידך אפקיד רוחי⁶ ר"ת באר⁷, שמכפל ומשלש ה' אלקינו ה' אחד⁸ למס"נ⁹, והוא ע"י התבוננות שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד, שמע ל' השגה והבנה¹⁰, דה' אלקינו, ואי' בכהאריז"ל¹¹ [ש]הוא יחוד חו"ב, וה' אחד הוא יחוד זו"נ¹².

וביאור הענין הנה יש ב' מדרי', הא' בחי' השתל', ובחי' שלמע' מסדר השתל'. דהנה השתל' הוא כמו שלשלת שטבעת א' אחוז בחבירו¹³, כמו"כ שכל ומדות ומח' דיבור ומעשה. דהמדות אף שהם בתוקף מ"מ אינם התחדשות, שהרי ה' קודם בשכל ג"כ, והם מדות שבשכל, רק שהי' בהעלם ואח"כ יוצא מהעלם אל הגילוי, וכמו השלשלת שטבעת התחתון נמצא בהעליון כמו"כ המדות הי' בשכל ג"כ, וכן מח' ודיבור הרי מגלה באותיות הדיבור מה שהי' תחילה במח', שהמח' מגלה ההעלם לזולתו¹⁴ והדיבור מגלה אותו הדבר לזולתו, הרי הי' תחילה בהעלם ויצא מהעלם אל הגילוי, אבל שכל השגה והבנה בלמע' מהשכל אינו שייד [לומר ש]שם הוא השכל כמו שהוא אח"כ, אלא שנמשך מהמשכנ"ל בדרך הברקה ברק המבריק¹⁵. וכמו"כ יובן למעלה, דמהחכ' ולמטה הוא סדר השתל' עו"ע¹⁶, שהעלול בערך העילה, אבל חכ' לגבי למע' מחכ' הרי¹⁷ אתה הוא חד ולא

(10) ראה זח"ג קלח, ב. תו"א ויחי מז, ב. לקו"ת פינחס פ, א. מאמרי אדמו"ר האמצעי ויקרא ח"ב ע' תשלו. וש"נ.

(11) פנ"ח שער ח (שער הק"ש) פ"ז. וראה זח"ג רסג, א. תקו"ז ת"ע (קלו, ב). תו"א נח י, ב. לקו"ת שה"ש כט, א. סה"מ צ להצ"צ קכא, ב ואילך. קכד, א ואילך.

(12) זהר ותקו"ז שם. תו"ח פקודי תנא, ד. (13) ראה תו"א בשלח סד, ב. לקו"ת ברכה צה, ב.

(14) כ"ה בגוכתי"ק. ולכאור' צ"ל: לעצמו. (15) ראה אגה"ק סט"ו. תו"א בראשית ו, ג. תו"ח בראשית י, א. סה"מ תרמ"ב ע' קסו. וש"נ. (16) ראה מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ח ח"א ע' א: ובלשון הפלסופי' נק' עו"ע כידוע.

(17) בגוכתי"ק נכתב: הרי (א"ס). ולכאורה הכוונה בהמוסגר שתיבת א"ס מיותר. וראה בסמוך בפנים.

(1) הנחת כ"ק אדמו"ר מהורש"ב ממאמר ד"ה זה שנדפס בסה"מ תרמ"ב ע' כב ואילך. נמצא בבז"ב 2956 מב, א ואילך.

לכללות המאמר ראה מאמרי אדמו"ר הצ"צ הנחות בראשית ח"א ע' רל ואילך. (2) וירא כא, לג.

(3) ראה זח"ג קנ, סע"א. לקו"ת חוקת סב, ב. סה"מ תרכ"ח ע' לו. תש"ב ע' 57 ואילך.

(4) שה"ש ד, טו. (5) תהלים כה, א. (6) תהלים לא, ו.

(7) ראה פנ"ח שער טז (שער ק"ש שעה"ט) פ"ב. פ"י. שער הכוונות ענין דרושי הלילה דרוש י. סה"מ תר"ם ח"ב ע' תקלד. וש"נ.

(8) ואתחנן ו, ד. (9) ראה זח"ב קיט, א (ברע"מ). זח"ג לג, א. מאמרי אדמו"ר האמצעי הנחות תקע"ז ע' שא. וש"נ. סה"מ תרפ"ב ע' ער ואילך.

בחושב¹⁸, שאינו בחשבון ע"ס לית מח' תפיסא בי' כלל¹⁹, שכמו שמדרי' שלמטה מהחכ' אינם תופסי' בא"ס, כמו"כ החכ' אינו תופס, וכשצ"ל התהוות החכ' מא"ס שלמע' החכ' הוא ע"י צמצום עצום. וזהו והחכ' מאין תמצא²⁰, שכמו המציאה א"י מאין בא לו, כמו"כ החכ' נמצא מאין, ולכן החכ' נק' ג"כ אין²¹, ולכן הוא יו"ד²² נקודה חדא. אבל [מהחכמה] ולמטה מתחיל סדר השתל', ולכן חו"ב שהם תרדל"מ²³ זיווגיהו תדיר לצורך קיום העולמות²⁴.

וזהו ה' אליקינו כדי שיהי' ה' אחד⁸, דח' מורה על ז' רקיעים²⁵ (בפ"א²⁶ שהם ז' מדות²⁷) וארץ וד' מורה על ד' רוחות העולם²⁸, ואף שנתהוו ז"ר וארץ וד' רוחות העולם מ"מ בטלים לא"ס אלופו של עולם, מפני שמקור העולם הוא מאין והארה בעלמא. וכשיתבונן בזה יבא לאהבה ותשוקה לאלקות, וכמ"ש מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ²⁹, שמים געה"ע וארץ געה"ת³⁰, שלא יחפון לא בגעה"ע ולא בגעה"ת כ"א בא"ס עצומ"ה, ואהבת את ה' אלקיך³¹ שיהי' לו רצון ותשוקה ליכלל בא"ס. והנה כשרוצה היכן מוצא זה, זהו והיו הדברי' האלה³² בד"ת הכתוב מדבר³³, דתרי"ג מצות דאורייתא³⁴ וז"מ דרבנן³⁵ תר"ך עמודי אור³⁶, כמו שהעמוד מחבר הגג עם הארץ³⁷ כמו"כ ע"י מצות נמשך בחי' א"ס עד למטה בארץ (בפ"א²⁶ תר"ך כתר³⁶). וזהו אשר אנכי מצוך היום³¹, שבחי' אנכי מי שאנכי³⁸ א"ס עצומ"ה³⁹ נמשך במצות, ועיקר עשיית המצות הוא בעוה"ז דהיום

סה"מ מלוקט ח"ג ע' קו [ח"ג ע' קלד].
 (30) ראה זח"א כו, א ובדרך אמת שם אות א.
 תר"א תצוה פא, ג.
 (31) ואתחנן ו, ה.
 (32) שם, ו.
 (33) ראה ברכות יג, ב. סה"מ תרמ"ב ע' שצו. וש"נ.
 (34) ראה מכות כג, סע"ב.
 (35) ראה לקו"ש חכ"א ע' 401. אג"ק כ"ק אדמו"ר ח"ב ע' שכ.
 (36) ראה פרדס שער ח (שער מהות והנהגה) פ"ג. אור נערב להרמ"ק ח"י פ"ב סי"ג. לקו"ת ושער הפסוקים להאריז"ל חבקוק.
 (37) ראה אגה"ק סכ"ט. סה"מ מלוקט ח"א ע' סה [ח"ב ע' רצו] ואילך.
 (38) ראה תניא מהדרי"ק ספמ"ט. וראה לקו"ת להאריז"ל תולדות כו, יט. מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ב ח"א ע' יד. המשך תרס"ו ע' יג. וש"נ.
 (39) ראה סה"מ תר"ל ח"א ס"ע קכב ואילך.
 ע' תא. ע' תה.

(18) תיקוני זוהר בהקדמה יו, א. וראה שער היחוד קטז, ב. סה"מ תרכ"ז ע' קמז.
 (19) תיקוני זוהר שם. וראה סה"מ תרמ"ב ע' כג.
 (20) איוב כח, יב.
 (21) ראה סה"מ תרל"ז ח"ב ע' תלט.
 (22) ראה סה"מ להצ"צ ב, ב.
 (23) = תרי"ן רעין דלא מתפרשין. ראה זח"ב נו, א. זח"ג ד, א. תוי"ח בראשית כא, ב. יתרו עדר, סע"ג ואילך.
 (24) ראה זח"ג רצ, ב. ע"ח שער הכללים פ"ג. לקו"ת שח"ש כ, ב ואילך.
 (25) חגיגה יב, ב.
 (26) = בפעם א' אמר כ"ק אדמו"ר מהר"ש. ראה גם לעיל ד"ה תקעו הערה 6.
 (27) ראה סה"מ תרמ"א ס"ע ג ואילך ובהנסמן שם.
 (28) סמ"ק הובא בב"י אר"ח סס"א. שו"ע אדה"ז שם ס"ו.
 (29) תהלים עג, כה. וראה תו"א נח ט, א.

לעשותם⁴⁰, דהפרש בין עוה"ז לעוה"ב דבעוה"ז מאיר בחי' סוכ"ע ובעוה"ב מאיר בחי' ממכ"ע⁴¹, ולכן בעוה"ז שייך שינוים, המקדש את האשה ע"מ שהוא צדיק גמור ונמצא רשע גמור מקודשת שמא הרהר תשובה⁴², נמצא דבהרהור תשובה א' אפשר שיתהפך מן הקצה אל הקצה, מפני שבעוה"ז אינו שייך מעומ"ט⁴³, אבל בעוה"ב מאיר בחי' ממכ"ע, דהראש ראש ורגל רגל ואינו שייך שינוים. וזהו באר דכמו [ש]הבאר נובע מתתא לעילא כמו"כ ישראל יש להם רצון ותשוקה ליכלל בא"ס, שבאר זהו ההמשכה שע"י המצות.

והנה לבאר צריכי' עוד שבע. ומאחר שבאר הוא ק"ש א"כ שבע הוא ברכות ק"ש⁴⁴, דאי' בשחר מברך שתיים לפני' ואחת לאחר' ובערב מברך שתיים לפני' ושתיים לאחר' ⁴⁵, והם ז' ברכות דק"ש ע"ש הפסוק שבע ביום הללתיך⁴⁶. דבאר הוא ההעלאה דנה"א⁴⁷, אבל כדי שגם הנה"ב יתעלה הוא ע"י שתיים לפני' כשמתבוננים איך ששרשו ומקורו בטל, פועלים בו הזזה שלכה"פ מסכים על הביטל דנה"א⁴⁸. ולמע' ג"כ כן, דכשהמל' עולה למע' צ"ל ע"י ז' היכולות דבריאה⁴⁹, וזהו באר שבע.

והנה בבחי' באר שבע הנ"ל, ויטע אשל. ויש פלוגתא בגמ' חד א' אשל כפשוטו פרדס וח"א פונדק⁵⁰, ואשל ר"ת אכילה שתי' לוי⁵¹. דאברהם הי' מאכיל ומשקה לכ"א וא' ברכו למי שאכלתם משלו, כסבורים אתה משלי אתם אוכלים משל מי שא' והי' העולם אתם אוכלים⁵², והי' משגר ש"ש בפי כ"א. וצ"ל ענין האכילה ושתי' מה הם פועלי' למע', הנה כתי' בקהלת שא' שלמה ושבח אני את

(46) תהלים קיט, קסד. ראה רש"י ברכות שם

ד"ה בשחר מירושלמי ברכות פ"א, ה"ה.

(47) ראה זח"א קלה, ב ובאור החמה ומקדש מלך שם. שערי אורה (לר"י גיקטלייט) שער א. פרדס שער כג (שער ערכי הכינויים) פ"ב מערכת באר. מאורי אור מערכת אשל סקלא (באר שבע). מערכת באר ס"א. לקו"ת חוקת סד, ג.

(48) ראה לקו"ת ויקרא ב, ב. פ' ראה לג, ג. לד, ב.

(49) ראה ע"ח שער מ (שער פנימיות וחיצוניות) דרוש יג. וראה סה"מ תרמ"א ס"ע ג ואילך. אוה"ת וירא ע' תתשצא.

(50) סוטה י, סע"א ואילך.

(51) ראה מדרש תהלים קי, ח. רש"י סוטה שם.

(52) ראה ב"ר ספנ"ד וביפה תואר שם.

(40) ואתחנן ז, יא.

(41) ראה לקו"ת פניחס עה, סע"ב ואילך. פ' ראה לג, סע"ב ואילך. סהמ"צ להצ"צ קמב, ב ואילך. אוה"ת פ' ראה ע' תת ואילך.

(42) קידושין מט, ב (לגירסת האו"ז סק"ב). שו"ע אה"ע סל"ח סל"א. וראה הגהות מרדכי יבמות פרק החולץ. בית אלקים להמב"ט שער התשובה פ"ב.

(43) ראה שרש מצות התפלה פמ"ה (סהמ"צ להצ"צ קמד, א ואילך). ובכ"מ.

(44) ראה גם אוה"ת וירא (כרך ד) ע' תשסב. ע' תשסה. ע' תשסח ואילך. (כרך ז) ע' 2380. ע' תתשצא. סה"מ תרכ"ז ע' קמט.

(45) ברכות יא, סע"א במשנה. וראה סה"מ תרל"ג ח"א ע' רעו ואילך. ע' רצט ואילך. ע' שו ואילך.

השמחה אשר אין טוב לאדם כ"א לאכול ולשתות ולשמוח והוא ילונו בעמלו⁵³. וצ"ל הלא שלמה שכל אמרותיו הי' ברוה"ק⁵⁴ יאמר דברי' נמוכי' כאלה, אך הענין דלאכול פי' לחמה ש"ת⁵⁵ דכתי' לכו לחמו בלחמי⁵⁶, שהתורה הוא לחם⁵⁷ למטה, וכמ"ש ותורתך בתוך מעי⁵⁸, ולחם [ד]למע' כמ"ש לחמו בלחמי. וכמו [ש]מזון הוא בפנימיות כמו"כ התורה נמשך בפנימיות, וכמ"ש ותורתך בתוך מעי. וצ"ל דמה שהוא לחם למטה ניחא, אבל מהו"ע שהוא לחם למעלה.

וצ"ל תחילה מה שהלחם מחי' את האדם, דלכאו' האדם הוא בחיר שנבראים⁵⁹ ושאר הנבראים צו"ח⁶⁰ הם למטה ממנו, ומ"מ ה"ה מקבל חיות דוקא מצו"ח. והתירוץ ע"ז דלא על הלחם לבדו יחי' האדם כ"א⁶¹ על כל מוצא פי ה' יחי' האדם⁶², ולכאו' והלא גם באדם יש מוצא פי ה' במא' דנעשה אדם⁶³. והענין דהנה כתי' אחור וקדם צרתני⁶⁴, שהאדם הוא אחור וקדם⁶⁵. קדם, שכל העולם לא נברא אלא לצוות לזה⁶⁶, דהצומח נברא בשביל החי והמדבר והחי נברא בשביל המדבר (בפ"א⁶⁷ ותכלית מכוון בריאת האדם הוא כדי שיהי' בטל לאלקות שיש לו השגה והבנה, וכמ"ש ולכבודי בראתיו יצרתיו⁶⁸ כו', כל פעל⁶⁸ כו', כל העולם⁶⁶ כו'). ובאמת פי' קדם במעלה ג"כ, שיש לו השגה והבנה ויכול להיות בטל לאלקות, וכמא' כל העולם לא נברא אלא לשמשני ואני לא נבראתי אלא לשמש את קוני⁶⁹, וכמ"ש כל פעל ה' למענהו⁶⁸. ואחור, שהם נבראו קודם האדם לכן אם אדם חטא אומרי' לו אפי' יתוש קדמך⁷⁰, ואין פי' קדמך בזמן לבד כ"א קדמך במעלה⁷¹, דשרשם מתהו שלפני התיקון⁷², אלא שנפלו למטה יותר מהאדם. וזהו מפני ששרשם למעלה מהאדם, וכמו האבן שבראש החומה⁷³ שנופל למרחוק יותר,

-
ב ואילך.	53 קהלת ח, טו. ושם: ושבתתי .. לאדם
63 בראשית א, כו.	תחת השמש כ"א .. ולשמוח והוא ילונו בעמלו.
64 תהלים קלט, ה.	54 ראה ידים ספ"ג ובמפרשים שם.
65 ב"ר פ"ח, א. ויק"ר פ"ד, א.	55 = של תורה.
66 ברכות ו, ב.	56 משלי ט, ה. וראה זח"א בהשמטות רס,
67 ישעי' מג, ז.	א.
68 משלי טז, ד.	57 ראה שבת כב, א. לקו"ש ח"ד ע' 1038
69 קידושין פב, א"ב (לגירסת הש"ס כתי').	הערה 26. לקו"ת שה"ש כט, א. סה"מ תרמ"א
70 ראה סנהדרין לח, א. ב"ר פ"ח, א. ויק"ר	ע' פב ואילך.
פ"ד, א.	58 תהלים מ, ט. וראה תניא פ"ה. תו"א מקץ
71 ראה גם לקו"ת מטות פא, ב. סה"מ תר"ל	לג, ד ואילך. לקו"ת פ' ראה לג, ב.
ח"א ע' תיג. וש"נ.	59 ראה עבודת הקודש חלק התכלית פ"ב-
72 ראה תו"א בשלח סה, ד ואילך. לקו"ת	פ"ו. לקו"ש ח"ד ע' 323.
אמור לו, ד. וש"נ. סה"מ תרכ"ו ע' צ"צ.	60 = צומח וחי.
73 מובא בכ"מ ומהם: תו"א יתרו עג, א.	61 בפסוק: כי. אבל כן הובא בכ"מ.
סה"מ תר"ם ח"א ע' כד. וש"נ. תרמ"ב ע' כז.	62 עקב ח, ג. וראה לקו"ת להאריז"ל שם
וש"נ.	(ח, א. ג). תו"א בשלח סה, ד. לקו"ת מטות פא,

ואותו שבתחתית החומה אינו נופל למרחוק כ"כ, אבל האבן שבראש החומה נופל למרחוק יותר. וכמו"כ יובן בשאר הנבראים שהם למטה מהאדם מפני ששרשם למעלה מהאדם, ולכן הם מחיים את האדם, דמוצא פי ה' שבאדם הוא מתיקון, אבל הצומח והחי שרשם מתהו שקדם לתיקון⁷⁴, לכן הם מחיים אותו.

ועפי"ז יובן למעלה מה שהתורה נק' לחם, דהנה כתי' (בפ"א²⁶ זאת התורה אדם⁷⁵ וכתי') ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה⁷⁶, ולכאור' הלא אין לו דמות הגוף ואין לו גוף⁷⁷, [מ]ה שייד אדם למע'⁷⁸. אך הפי' כמו שהאדם כלול מג' קוין⁷⁹, כמו"כ חסד דרועא ימינא גבו' דרועא שמאלי ת"ת גופא חכ' מוחא⁸⁰ כו' זהו התחלקות קוין, ומאחר שיש התחלקות ה"ה בחי' ממכ"ע. ואוא"ס לאו מכא"מ א"כ⁸¹, כ"א ההוא נביעא איהו כנשמת"א לגופא⁸⁰ (בפ"א²⁶ וכד אסתלק מנייהו אשתארו כולהו שמהן כגופא בלא נשמתא⁸⁰), וכדי שיהי' יחוד סוכ"ע וממכ"ע, כמו למטה חבור הנשמה עם הגוף הוא ע"י לחם, ובהעדר אכילה בהכרח יפרד הנשמה מהגוף, כמו"כ למע' כדי שיהי' חבור סוכ"ע בממכ"ע צ"ל ממדרי' שלמע' מבחי' ממכ"ע. וזהו ע"י התורה⁸², דאף שהתורה נתלכשה בדברי' גשמים, מ"מ שרשה הרי תרי"ג מצות דאורייתא וז"מ דרבנן תרי"ך עמודי אור בחי' כתר³⁶ (בפ"א²⁶ ומ"ש זאת התורה אדי"ם⁷⁵ פי' שהיא קיום האדם שלמעלה), וזהו"ע האכילה למעלה שיומשך המשכות אוא"ס בבחי' ציור אדם שלמע'.

ולשמות⁵³, הנה פעולת השתי' למטה הוא להוליך את הדם גם באברי' החיצונים, דאכל ולא שתה אכילתו דם⁸³, ולא יש בכח הדם לילך בהאברי' החיצונים, והמים מרככי' המאכל ומבשלים המאכל, וחלקי המים שבדם מוליכים את הדם גם באברי' החיצונים. וכמו"כ יובן למעלה דענין השתי' הוא להמשיך האוא"ס גם באברי' החיצונים והם המצות, דרמ"ח פקודין רמ"ח אברי' דמלכא⁸⁴, דז"א בעל ט"ס⁸⁵, טפ"ט⁸⁶ פ"א רת"ס⁸⁷ רמ"ג, ה"ח⁸⁸ המגדילים רמ"ח⁸⁹,

74) ואף שגם גוף האדם שרשו מתהו – ראה	82) ראה הגהות לד"ה פתח אלי' תרנ"ח ע' יד.
סה"מ תרנ"ה ע' לב.	83) שבת מא, א. וראה תו"א משפטים עה, ג.
75) חוקת ט, יד.	84) ראה תקו"ז תיל' (עד, סע"א). תניא
76) יחזקאל א, כו.	רפכ"ג. סידור עם דאי"ח ח"ב תט, ב.
77) ע"פ פיוט יגדל. וראה אוה"ת ענינים ע'	85) = ט' ספירות. ראה ע"ח שער כד (שער
קלו ואילך. סה"מ תרל"ח ע' ריו. וש"נ.	פרקי הצלם) פ"ג.
78) ראה גם סה"מ תרל"ח ח"ב ס"ע תשמז ואילך. ע' תשסד.	86) = ט' פעמים ט'.
79) ראה תו"א יתרו עא, ב ואילך. עב, ד.	87) = ראש תוך סוף.
80) תיקוני זוהר בהקדמה יז, א.	88) = ה' חסדים.
81) תקו"ז שם יז, ב.	89) ראה ע"ח שם פי"ו. תו"א מקץ לז, סע"ד ואילך. יתרו עג, ג. וראה לקו"ת במדבר יז, ב.

דתורה הוא בחי' מוח ולב שהם אינם נמנים בכלל הרמ"ח⁹⁰. וזהו אכלו רעים לעילא⁹¹, שע"י האכילה נמשך בבחי' רעים שהם חו"ב⁹² מקור אין ויש⁹³, שחו ושכרו דודים לתתא⁹⁴, שאפי' לתתא יהי' ג"כ בחי' אוא"ס זהו"ע השתי'. וזהו שאמרז"ל שויתר הקב"ה על ג' עבירות חמורות ולא ויתר על ביטל תורה⁹⁴, כמו עד"מ אבר"י הפנימים נקיבתן במשהו⁹⁵, אבל אבר"י החיצונים אפי' אם יחסר אבר א' אין החיות תלוי בו, לכן לא ויתר על ביטל תורה שהוא פנימי, וויתר על הג' עבירות חמורות שהם חיצונים, ופי' חיצונים שהם ממשיכי' האור גם בחיצוניות. ולשמוח⁹³ הנה שמחה הוא התפשטות הנפש (בפ"א²⁶ ובעבודה הו"ע שמחה ש"מ⁹⁶), ושמחה הוא גילוי⁹⁷, זהו ולשמוח שיומשך בגילוי במקור העולם שהוא בהעלם ויומשך בגילוי, וזהו לאכול ולשתות ולשמוח שא' שלמה.

והוא ילונו⁹³, הנה כתי' כי ה' אלקיך מתהלך בקרב מחניך להצילך והי' מחניך קדוש ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך⁹⁸, כי ה' אלקיך מתהלך בקרב מחניך קאי על כאו"א מישראל בפרט (בפ"א²⁶ שהרי א' אח"כ ולא יראה בך ערות דבר, ולומדי' מזה שלא יקרא ק"ש כנגד הערוה⁹⁹ דפי' בך מה שבו עצמו, א"כ מ"ש תחילה כי הוי' אלקיך קאי ג"כ על כאו"א בפרט). ומ"ש מחניך קאי על הרמ"ח אבר"י, וכמ"ש¹⁰⁰ עיר קטנה ואנשי' בה מעט, עיר קטנה זה הגוף, ואנשי' בה מעט אלו רמ"ח אבר"י, ובה עלי' מלך כו' זה היציה"ר, ומצא בה איש מסכן זה היצ"ט, ומלט את העיר בחכמתו. כמו"כ יובן כאן מ"ש מחניך, ובחי' ה' שהוא אלקיך עד"א אנכי ה' אלקיך¹⁰¹, הוא מתהלך בקרב מחניך בכ"א בפרט. להצילך יש בזה בפ"א, ה' הצלה, ב' ל' צל ומקף¹⁰², והוא ההצלה דהמקיף הוא שומר וכמו נשמה שנתת בי טהורה היא אתה בראת אתה יצרת כו' ואתה משמרה בקרבי¹⁰³. וזהו הצל הוא המקיף, וכמו צל סוכה ובל' הגמ' ג"כ עד עשרי' אמה אדם יושב בצל סוכה¹⁰⁴, דבר"ה ויוהכ"פ נמשך גילוי' עליונים ובסוכות נמשך בחי' המקיף. וכמו"כ כאן הצל הוא המקיף, וצריך לשמור את המקיף. וזה ולא יראה בך ערות דבר הוא פגם הברית (בפ"א²⁶ ובזהר פי' ערות דיבור¹⁰⁵ דברית הלשון

90) אהלות פ"א, מ"ח. וראה סה"מ תרנ"ו ע' ועפ"י יובן. וש"נ.
רעז. 98) תצא כג, טו.

91) שה"ש ה, א. זח"ג ד, א.
92) ראה זהר שם. וראה לקו"ת צו טו, ג.
סה"מ תרל"א ח"א ע' קפז. וש"נ.
93) ראה מאמרי אדמו"ר האמצעי בראשית ע' ב. המשך תרס"ו ע' תמו. וש"נ.
94) ראה ירושלמי חגיגה פ"א, ה"ז. פתיחתא דאיכ"ר ב.
95) ראה חולין מב, א.
96) ראה ברכות לא, א.
97) ראה לעיל ד"ה אתה קדוש פסקא
98) שו"ע אדה"א א"ח רסע"ד.
99) קהלת ט, יד-טו. וראה קה"ר פ"ט, טו (ח). נדרים לב, ב.
100) יתרו כ, ב. ואתחנן ה, ו.
101) ראה בהנסמן בהערה 1. וראה סה"מ תרל"ב ח"ב ע' תקפ. ע' תקפד. ע' תרלו. תרל"ג ח"ב ע' תיז. תרל"ד ח"א ע' שפו.
102) ברכת אלקי נשמה (ברכות ס, ב).
103) סוכה ב, א.
104) ראה זח"א עו, א. ויק"ר פכ"ד, ז.

מכוון נגד ברית המעור¹⁰⁶), ועי"ז ושב מאחר"ך הוא הסתלקות המקיף. וזהו והוא ילונו⁵³, הלוי' הוא מל' הפעם ילוה אישי אלי¹⁰⁷ שהוא ל' התחברות, שהמקיף יתחבר אל האדם, וכמו כשמלווה את חברו שומרו ומתחבר אתו (בפ"א²⁶ ושרש הלוי' הוא ממדרי' גבוה, מבחי' הוא. והוא ילונו, כמו ועבד הלוי הוא¹⁰⁸, בחי' עלדא[ת]כ"ס¹⁰⁹). וזהו לאכול ולשתות הם תומ"צ, ולשמוח הוא התפשטות הנפש, והוא ילונו שיתחבר להאדם.

וזהו ויטע אשל² שכל המדרי' שנמשך ע"י המצות אברהם¹¹⁰ ע"י העובדות שלו, דקיים אברהם כל התורה כולה עד שלא נתנה¹¹¹. וזהו ויטע אשל בבאר שבע, דתחילה צ"ל באר הוא הרצון והתשוקה ליכלל בא"ס, ושבע מצד הנה"ב¹¹², ואח"כ ויטע אשל אכילה שתי' לוי⁵¹. ועפ"ז יובן מה שהברית התיכון שבמקדש הי' מהארזי' שהביא יעקב למצרים מהאשל אברהם¹¹³, דברית התיכון הוא מברית מן הקצה אל הקצה¹¹⁴, פי' מקצה העליון בחי' אתה הוי' לבדך עד בחי' אתה עשית את השמים ואת הארץ¹¹⁵. ושייך זה לאשל של אברהם שהוא אכילה שתי' ולוי', היינו המשכת אוא"ס עד למטה מטה, ויעקב הביא את הארזים שהי' בעצם מרכבה לבחי' זו¹¹⁶.

ויקרא שם בשם ה' אל עולם², ולא כתי' אל העולם שהי' משמע שהוא דבר בפ"ע¹¹⁷, אלא אל עולם. וכמ"ש¹¹⁸ ובטובו מחדש בכ"י תמיד מע"ב, שבכ"ע ובכ"ר¹¹⁹ נמשך חיות חדש לחי' ולהווה מאין ליש, והעולם הוא אלקות. וזהו שאמר"ל על אברהם שהי' מודיע אלקותו בעולם⁵², שהעולם הוא ג"כ אלקות. ועי"ל אל עולם, דהנה זמן הוא ג"כ מחודש¹²⁰ ויש כח האלקי שמחי' כו', (והודיע כו')¹²¹ שאין הזמן דבר בפ"ע כ"א אלקות, והמשיך בחי' למע' מן הזמן בזמן, וזהו ויקרא שם בשם ה' אל עולם שאין הזמן דבר בפ"ע, כ"א שיש בחי'

-
(114) ע"פ תרומה כו, כח. ויקהל לו, לג.	(106) ראה ספר יצירה פ"א, מ"ג, פ"ו, מ"ד.
(115) ע"פ נחמי' ט, ו. וראה לקו"ת במדבר טז, א.	ראשית חכמה שער הקדושה פ"א קסז, א ואילך. פי"ז רט, ג. של"ה שער האותיות אות ש (קח, א).
(116) ראה זח"ב נא, ב. קעה, ב. לקו"ת שה"ש יג, סע"א ואילך. סה"מ תר"ל ע' מד. וש"נ.	(107) ויצא כט, לד.
(117) ראה לקו"ת תבוא מב, ד. מג, ג. סה"מ תרכ"ח ע' קיא. וש"נ.	(108) קרח יח, כג.
(118) וכמו שאומרים – בברכת יוצר.	(109) ראה זח"ג קעא, א. וראה סה"מ תרל"ח ס"ע קלח ואילך.
(119) = שבכל עת ובכל רגע.	(110) אוצ"ל: המשיך אברהם.
(120) ראה סידור עם דא"ח ח"א קכא, ד. שער היחוד והאמונה פ"ז וברשימות כ"ק אדמו"ר לשם. מאמרי אדמו"ר האמצעי דברים ח"ג ע' תשצג. וש"נ.	(111) יומא כח, ב. וראה תר"א מג"א קיט, א. לקו"ת במדבר יב, ג.
(121) כ"ה בגותי"ק.	(112) ראה לעיל פיסקא והנה לבאר.
	(113) ב"ר פצ"ד, ד. וראה תיב"ע תרומה כו, כח.

שלמע' מהזמן בזמן. וזהו ויטע אשל בבאר שבע, דתחילה צ"ל באר שבע היינו שירצה גו', ואח"כ ויטע אשל אכילה שתי' ולוי⁵¹, ויקרא שם בשם ה' אל עולם, שאין העולם דבר בפ"ע כ"א שהעולם הוא ג"כ אלקות.

לזכות

הילדה **רבקה בריינדל** שתחי

נולדה ליל ש"ק, י' חשון ה'תשפ"ו

ויה"ר שהורי' יגדלוה לתורה ולחופה ולמעשים טובים
מתוך הרחבה

ולזכות

אחי' **יוסף בנימין**, **מנחם מענדל**, **נתן חיים** ו**שמואל** שיחיו

נדפס ע"י ולזכות הוריו

הרה"ת ר' **דניאל יעקב** וזוגתו מרת **חי' מושקא** שיחיו
גניביש

ולעילוי נשמת

ר' **יוסף בנימין** ע"ה בן ר' **מנשה** הי"ד